

DREPTUL LA INVATAMANT

CONSTITUTIA ROMANIEI

ART. 32 Dreptul la invatatura

- (1) Dreptul la invatatura este asigurat prin invatamantul general obligatoriu , prin invatamantul liceal si prin cel profesional, prin invatamantul superior, precum si prin alte forme de instructie si de perfectionare.
- (2) Invatamantul de toate gradele se desfasoara in limba romana. In conditiile legii, invatamantul se poate desfasura si intr-o limba de circulatie internationala.
- (3) Dreptul persoanelor apartinand minoritatilor nationale de a invata limba lor materna si dreptul de a putea fi instruite in aceasta limba sunt garantate; modalitatile de exercitare a acestor drepturi se stabilesc prin lege.
- (4) Invatamantul de stat este gratuit, potrivit legii. Statul acorda burse sociale de studii copiilor si tinerilor proveniti din familii defavorizate si celor institutionalizati, in conditiile legii.
- (5) Invatamantul de toate gradele se desfasoara in unitati de stat, particulare si confesionale, in conditiile legii.
- (6) Autonomia universitara este garantata.
- (7) Statul asigura libertatea invatamantului religios, potrivit cerintelor specifice fiecarui cult. In scolile de stat, invatamantul este organizat si garantat prin lege.

LEGEA NR. 84/1005
LEGEA INVATAMANTULUI

ART. 2 – In Romania invatamanul constituie prioritate nationala.

ART. 3 – (3) Idealul educational al scolii romanesti consta in dezvoltarea libera, integrala si armonioasa a individualitatii umane, in formarea personalitatii autonome si creative.

ART. 4 - (1) Invatamantul are ca finalitate formarea personalitatii umane prin :

d). educarea in spiritul respectarii drepturilor si libertatilor fundamentale ale omului, al demnitatii si tolerantei, al schimbului liber de opinii;

g). profesionalizarea tinerei generatii pentru desfasurarea unor activitati utile, producatoare de bunuri materiale si spirituale.

ART. 5 – (1) Cetatenii Romaniei au **drepturi egale de acces la toate nivelurile si formele de invatamant**, indiferent de conditie sociala si materiala, de sex, rasa, nationalitate, apartenenta politica sau religioasa.

(2) Statul promoveaza principiile invatamantului democratic si garanteaza **dreptul la educatie diferentiata**, pe baza pluralismului educational, in beneficinal individului si al intregii societati.

ART. 7 – (1) Invatamantul de stat este gratuit.

CAPITOLUL VI Invatamantul pentru copii si tinerii cu cerinte educationale speciale.

ART. 41 – (1) Invatamantul special se organizeaza de Ministerul Educatiei si Cercetarii, pentru prescolarii si elevii cu deficiente mintale, fizice, senzoriale, de limbaj, socioafective si de comportament sau cu deficiente asociate, in scopul instruirii si educarii, al recuperarii si integrarii lor in societate.

ART. 42 – (1) Invatamantul special este gratuit.

ART. 157 – (1) In institutiile si unitatile de invatamant sunt interzise pedepsele corporale;

(2) Personalul didactic care practica asemenea metode va fi sanctionat administrativ sau, in functie de gravitatea abaterii, se va supune rigurilor legii.

ART. 172 - (1) Elevii si studentii de la cursurile de zi din invatamantul de stat pot beneficia de **burse** de performanta, de merit, burse de studii si de ajutor special.

ART. 174 – Pentru invatamantul de stat prescolar, primar si gimnazial se asigura gratuit manuale scolare. Beneficiaza de accesi gratuitate si elevii din invatamantul profesional si liceal ai caror parinti au un venit lunar pe membru de familie egal sau mai mare decat salariul minim brut pe economie.

ART. 175 – Prescolarii, elevii si studentii beneficiaza de **asistenta medicala si psihologica gratuita** in cabinetele medicale si psihologice scolare ori in policlinici si unitati spitalicesti de stat.

ART. 176 – (1) Elevii si studentii beneficiaza de tarif redus cu 50% pentru transportul local in comun, de suprafata si subteran, precum si pentru transportul intern auto, feroviar si naval, in tot timpul anului calendaristic.

ART. 180 - (1) Parintele sau tutorele legal instituit are **dreptul** de a alege forma de invatamant si felul educatiei copilului minor.

L E G E A NR. 268/2003
pentru modificarea și completarea
Legii învățământului nr.84/1995

ART. 16 - Învățământul obligatoriu este de 10 clase. Frecventarea obligatorie a învățământului de 10 clase, forma de zi, încetează la vârsta de 18 ani.

ART. 15 - (4) Învățământul este organizat pe niveluri, asigurând coerența și continuitatea instruirii și educației, în concordanță cu particularitățile de vârstă și individuale.

(6) Sistemul național de învățământ cuprinde și educația permanentă.

(10) Formele de organizare a învățământului sunt: învățământ de zi, seral, cu frecvență redusă, la distanță, comasat și, pentru copiii cu nevoi educative speciale nedeplasabili, cu școlarizare la domiciliu.

ART.17 - (2) În situații justificate, copiilor din grupa mare, pregătitoare pentru școală și elevilor din învățământul obligatoriu, școlarizați într-o altă localitate, li se asigură, după caz, servicii de transport, masă și internat, cu sprijinul Ministerului Educației și Cercetării, al autorităților administrației publice locale, al agenților economici, al comunităților locale, al societăților de binefacere și al altor persoane juridice sau fizice.

ART. 20 – (5) Ministerul Educației și Cercetării poate aproba organizarea de **cursuri de pregătire** în vederea promovării claselor I-IV, pentru persoanele care, din diferite motive, nu au absolvit învățământul primar până la vârsta de 14 ani.”

ART.18 - (2) Părintele, tutorele legal instituit sau susținătorul legal este **obligat** să ia măsuri pentru asigurarea frecvenței școlare a elevului în învățământul obligatoriu. Nerespectarea acestei prevederi din culpa părintelui, a tutorelui legal instituit sau a susținătorului legal, constituie contravenție și se sancționează cu amendă între 500.000 lei și 2.000.000 lei.

LEGEA PRIVIND DREPTURILE COPILULUI

ART. 11 – (1) Copilul are dreptul la educatie, invatatura si formare profesionala.

(2) Masurile de disciplinare scolara nu pot fi stabilite decat in accord cu respectarea demnitatii copilului, nefiind permise pedepsele fizice ori acelea care afecteaza dezvoltarea fizica, psihica sau emotionala a copilului.

ART. 52 - (2) Educatia scolara si credinta religioasa a copilului nu pot fi schimbate decat in interesul acestuia, cu aprobarea prealabila a parintilor.

LEGEA NR. 584 din 29/10/2002
Privind măsurile de prevenire a răsândirii maladiei SIDA
in Romania si de protectie a persoanelor infectate cu HIV
sau bolnave de SIDA

ART. 2 - Activitatea de prevenire a răsândirii maladiei SIDA în România cuprinde un plan de măsuri, instituite la nivel național și regional în cadrul asistenței de sănătate publică, pentru prevenirea infectării și a transmiterii virusului HIV, asigurarea îngrijirilor medicale de profil și a tratamentului specific antiretroviral și al bolilor asociate infecției HIV/SIDA, în spital și în ambulatoriu, **educarea individului, familiei și colectivităților**, pregătirea profesională de calitate și continuă a personalului medico-sanitar care asigură servicii de asistență medicală pacienților HIV/SIDA, precum și pentru dezvoltarea cercetării medicale în domeniu.

ART. 3 - Persoanele infectate cu HIV sau bolnave de SIDA beneficiază de protecție socială, de tratament nediscriminatoriu în ceea ce privește **dreptul la învățătură**, dreptul la muncă și protecția socială a muncii și la promovarea profesională, iar starea sănătății lor nu poate constitui criteriu de concediere.

ART. 6 - Măsurile de prevenire a transmiterii infecției cu HIV constau în:
a). educarea populației privind modul de transmitere a infecției cu HIV

ART. 7. - (1) Măsurile de protecție socială sunt următoarele:

c) respectarea **dreptului la învățământ** în cazul copiilor și tinerilor infectați cu HIV sau bolnavi de SIDA și integrarea acestora în formele de învățământ.

LEGEA NR. 519/2002
pentru aprobarea Ordonantei de urgenta a Guvernului nr.
102/1999 privind protectia speciala si incadrarea in munca a
persoanelor cu handicap

ART. 1. - (1) Persoanele cu handicap, in intelesul prezentei ordonante de urgenta, **sunt** acele persoane carora mediul social, neadaptat deficientelor lor fizice, senzoriale, psihice, mentale, le impiedica total sau le limiteaza accesul cu sanse egale la viata sociala, potrivit varstei, sexului, factorilor materiali, sociali si culturali proprii, necesitand masuri de protectie speciala in sprijinul integrarii lor sociale si profesionale.

ART. 2 - (2) In sensul prezentei ordonante de urgenta, **prin copil se intelege** persoana care nu a implinit varsta de 18 ani si care nu are capacitate deplina de exercitiu.

(3) O data cu eliberarea certificatelor de incadrare in grade de handicap, comisiile de expertiza medicala a persoanelor cu handicap pentru adulti, respectiv comisiile pentru protectia copilului, in cazul copiilor cu handicap, au **obligatia sa elaboreze un program individual de recuperare, readaptare si integrare sociala**, care sa prevada **actiunile** medicale, **educative**, profesionale si sociale necesare pentru recuperarea, readaptarea, instruirea si integrarea sau reintegrarea sociala a persoanei cu handicap.

ART. 18. – (1) In vederea asigurarii integrarii cu sanse egale in viata sociala, copiii cu handicap beneficiaza de urmatoarele drepturi:

a) acces liber si egal in orice institutie de invatamant obisnuit, in raport cu restantul functional si potentialul recuperator, cu respectarea prevederilor legislatiei in domeniul invatamantului;

b) pregatire scolara la domiciliul a copiilor cu handicap, nedepasabili, pe durata invatamantului obligatoriu prevazut de lege; pregatirea scolara la domiciliul copiilor cu handicap, nedepasabili, se va stabili potrivit normelor ce vor fi aprobate prin ordin comun al ministrului sanatatii si familiei si al ministrului educatiei si cercetarii, cu avizul Ministerului Finantelor Publice, care va fi publicat in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

ART. 19. - (1) In vederea asigurarii dreptului la securitate sociala, precum si a dreptului la ocrotirea sanatatii si la instruire, **adultii cu handicap** beneficiaza de urmatoarele drepturi:

i). pregatire scolara la domiciliu, pe durata invatamantului general obligatoriu, la cerere, a adultilor cu handicap grav, nedepasabili, potrivit normelor ce vor fi aprobate prin ordin comun al ministrului sanatatii si familiei si al ministrului educatiei si cercetarii, cu avizul Ministerului Finantelor Publice, care va fi publicat in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

LEGEA NR. 48/2002

Pentru aprobarea OG. Nr. 137/2000 privind prevenirea si sanctionarea tuturor formelor de discriminare

ART. 1 – (2) Principiul egalitatii intre cetateni, al excluderii privilegiilor si discriminarii sunt garantate in special in exercitarea urmatoarelor drepturi:

(v) – dreptul la educatie si la pregatire profesionala

(vi) – dreptul de a lua parte, in conditii de egalitate, la activitati culturale si sportive

ART. 15 – (1) Constituie **contraventie**, conform prezentei ordonante, refuzare accesului unei persoane sau unui grup de persoane la sistemul de educatie de stat sau privat, la orice forma, grad si nivel, din cauza apartenentei acestora la o anumita rasa, nationalitate, religie, etnie, categorie sociala sau la o categorie defavorizata, respective datorita convingerilor, varstei, sexului sau orientarii sexuale a persoanei in cauza.

(2) Prevederile alineatului precedent se aplica tuturor fazelor sau etapelor din sistemul educational, inclusive la admiterea sau la inscrierea in unitatile ori institutiile de invatamant si la evaluarea ori examinarea cunostintelor.

(6) Constituie **contraventie**, conform prezentei ordonante, orice ingradiri pe criteriile de apartenenta la o anumita rasa, nationalitate, religie, etnie, categorie sociala sau la o categorie defavorizata in procesul de infiintare si de acreditare a institutiilor de invatamant infiintate in cadrul legislative in vigoare.